

Звіт
за результатами проведеного опитування науково-педагогічних
працівників Пенітенціарної академії України щодо рівня комфорту
освітнього середовища

Опитування проводилося у II семестрі 2024/2025 н.р. відповідно до «Положення про опитування учасників освітнього процесу та стейкхолдерів Пенітенціарної академії України», затвердженого наказом Пенітенціарної академії України від 29 лютого 2024 р. №29/ОД, у режимі онлайн.

Метою опитування було вивчення рівня задоволеності науково-педагогічних працівників освітнім середовищем Пенітенціарної академії України, а також вдосконалення процедури проходження підвищення кваліфікації/стажування.

Для опитування була розроблена відповідна анкета (за допомогою гугл-форми), яка була заздалегідь оприлюднена на веб-сайті Пенітенціарної академії України (далі – ПАУ).

Опитування було анонімним. Питання були сформульовані з урахуванням рекомендацій Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти, включали відкриті питання та надавали можливість науково-педагогічним працівникам висловити свою думку та рекомендації щодо створення сучасного, повноцінного та максимально комфортного для кожного учасника освітнього процесу освітнього середовища в ПАУ.

В опитуванні взяло участь 38 НПП Пенітенціарної академії України (38%).

47 % респондентів за шкалою від 1 до 5 надали «відмінну» оцінку рівню академічної свободи та 47 % – «добру», 6% дали «середню» оцінку рівню академічної свободи.

100 % зазначило, що ПАУ забезпечує можливість вільного обрання науково-педагогічними працівниками методів навчання та викладання відповідно до принципів академічної свободи.

97,4 % респондентів здійснює регулярне оновлення змісту навчальних дисциплін на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

89,4 % задоволені системою професійного розвитку викладачів в ПАУ, яка є дієвою, відповідає їхнім інтересам та потребам, позитивно впливає на

якість викладання (науково-педагогічні працівники вказали, що в основі їхнього професійного розвитку знаходиться саморозвиток та самоосвіта, підвищення кваліфікації та стажування, а також підкреслили, що є дуже цінні курси для проходження (іноземна мова, основи тренінгової діяльності). Проте у викладацькому середовищі багато російської мови, тому й курс з української мови було б непогано запропонувати для підвищення кваліфікації.

81,5 % зазначило, що Академія сприяє їхній участі в міжнародних програмах, проектах та грантах.

52,6 % респондентів з власної ініціативи брали участь у міжнародних програмах, проектах та грантах.

92 % науково-педагогічних працівників засвідчило, що ПАУ забезпечує їм вільний доступ до міжнародних інформаційних ресурсів та баз даних.

97 % респондентів задоволені системою із забезпечення академічної доброчесності ПАУ, яка є дієвою, складається з таких елементів, як політика, стандарти, внутрішня нормативна база, інституційне забезпечення, відповідні інформаційно-технологічні засоби.

65,7 % науково-педагогічних працівників користуються антиплагіатним програмним забезпеченням в науково-педагогічній діяльності.

За шкалою від 1 до 5 рівню сформованості в ЗВО академічного середовища з нульовою толерантністю до проявів академічної недоброчесності оцінку «відмінно» надало 42,1 %, «добре» – 39,5 %, «задовільно» – 13,2 %, «незадовільно» – 5,2%.

89,4 % респондентів цілком задоволені процедурою конкурсного добору викладачів, яка, на їхню думку, є прозорою та надає можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для викладання.

78,9 % науково-педагогічних працівників погоджуються з тим, що система матеріального та/або морального заохочення викладачів до досконалості у викладанні є дієвою, справедливою та стимулює розвиток викладацької майстерності.

86,8 % респондентів задоволені рівнем матеріально-технічної бази ПАУ.

94,7 % респондентів засвідчило, що в ПАУ забезпечується безоплатний доступ викладачів до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для педагогічної та наукової діяльності.

86,8 % науково-педагогічних працівників задоволені внутрішньою системою забезпечення якості освіти в ПАУ.

44,8 % респондентів за шкалою від 1 до 5 надали «відмінну» оцінку рівню сформованості в ПАУ культури якості, що сприяє розвитку як освітніх програм ПАУ, так і освітньої діяльності за цими програмами, а 50 % – «добру», «задовільно» – 2,6 %, «незадовільно» – 2,6 %.

89,5 % науково-педагогічних працівників характеризують свій рівень забезпечення прав та обов'язків як учасників освітнього процесу як високий, відповідні внутрішні нормативно-правові акти, які їх регулюють, є чіткими, зрозумілими та доступними на сайті ПАУ.

97,5 % задоволені організацією освітнього процесу в ПАУ в умовах дистанційного навчання.

89,5 % респондентів задоволені рівнем морально-етичних взаємовідносин між учасниками освітнього процесу в ПАУ.

89,5 % науково-педагогічних працівників задоволені системою адміністрування діяльності ПАУ. 10,5 % респондентів задоволені механізмом запобігання та реагування на різні форми насильства та дискримінації на робочому місці.

55,3 % респондентів надали «відмінну» оцінку рівню комфорту освітнього середовища для науково-педагогічних працівників, а 34,2 % – «добру», «задовільно» – 7,9 %, «незадовільно» – 2,6%.

Пропозиції щодо підвищення рівня комфорту освітнього середовища:

1. Обмін досвідом з зарубіжними колегами.
2. Менше не потрібних, пустих зустрічей і вебінарів. Воно нікому не треба, імітація широкої аудиторії, а по факту втрата часу.
3. Зробити постійний рівномірний розклад.
4. Анонсувати заходи й зібрання достатньо заздалегідь, щоб комфортніше було планувати діяльність не в авральному режимі, адже від цього залежить якість.
5. Більше часу для курсантів для самостійної роботи та підготовки до практичних занять.
6. Підвищення матеріального забезпечення.
7. Створення рекреаційних зон.
8. Треба попрацювати над більш системним підходом щодо формування завдань, а також чітким дедлайном їх виконання.
9. Завершити облаштування вестибюлю, щоб він дійсно був практичним простором для дозвілля, а не для картинки з купою незручностей.
10. Позбутися практики давати завдання з

дедлайном у кілька годин (у цей час можуть бути заняття, а це пріоритет).
11. Надати умови для проведення навчальних занять у Зумі.

Отже, на думку науково-педагогічних працівників, в ПАУ сформовано доволі комфортне освітнє середовище. Викладачі констатували факт існування в ПАУ доволі високого рівня академічної свободи, засвідчили існування можливості вільного вибору методів навчання та викладання. У свою чергу, науково-педагогічні працівники дбають про якість змісту освіти, вдаючись до регулярного оновлення змісту освітніх компонентів на основі найновіших досягнень і сучасних практик. Також респонденти задоволені сформованою в ПАУ системою професійного розвитку науково-педагогічних працівників, яка відповідає їхнім інтересам та потребам, а також позитивно впливає на якість викладання.

Науково-педагогічні працівники задоволені як процедурою конкурсного добору викладачів, яка, на їхню думку, є прозорою та надає можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для викладання. В контексті системи матеріального та/або морального заохочення до досконалості у викладанні, важливим є факт засвідчення респондентами наданого їм ПАУ безоплатного доступу до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для педагогічної та наукової діяльності.

У цілому викладачі ПАУ характеризують свій рівень забезпечення прав та обов'язків як учасників освітнього процесу як високий, а також засвідчують свою обізнаність щодо нормативно-правових актів, якими визначається їхній правовий статус. Викладачі ПАУ позитивно характеризують систему адміністрування діяльності ЗВО. Крім того, вони задоволені як рівнем морально-етичних взаємовідносин між учасниками освітнього процесу, так і механізмом запобігання та реагування на різні форми насильства та дискримінації на робочому місці. Результати опитування свідчать про задоволеність науково-педагогічних працівників організацією освітнього процесу в умовах дистанційного навчання.

Також науково-педагогічні працівники задоволені системою із забезпечення академічної доброчесності, розуміють важливість її дотримання та популяризації, а також використовують відповідні технологічні рішення як інструменти протидії її порушенню. Крім того, викладачі дали високу оцінку рівню сформованості в ПАУ академічного середовища з нульовою толерантністю до проявів академічної недоброчесності.

Разом із тим, на даний момент науково-педагогічні працівники беруть участь у міжнародних програмах, проєктах та грантах, переважно, з власної ініціативи, чому сприяє забезпечення ПАУ вільного доступу до міжнародних

інформаційних ресурсів та баз даних. Враховуючи вищезазначене, відділу міжнародного співробітництва та проектної роботи потрібно активізувати та координувати роботу з пошуку міжнародних програм, грантів, проектів для науково-педагогічних працівників ПАУ, а також ознайомити їх з особливостями заповнення відповідних форм заявок.

Крім того, завідувачам/начальникам кафедр потрібно звернути увагу на необхідність проведення відповідної роз'яснювальної роботи серед викладачів та повсякчас підкреслювати пріоритетність даного напрямку у контексті сучасних кваліфікаційних вимог до науково-педагогічних працівників, зокрема тих, хто здійснює реалізацію освітнього процесу у вищих навчальних закладах.

Також пріоритетними для ПАУ залишаються питання: удосконалення матеріально-технічної бази, створення чіткої та дієвої програми заохочення з врахуванням рейтингу, створення регулярного більш сталого/логічного розкладу занять, створення на базі ПАУ резилієнс центру або кімнату психоемоційного розвантаження та аутотренінгу для персоналу ПАУ, організування підвищення кваліфікації викладачів шляхом обмін досвідом в рамках міжнародних співробітництва.